

PROVOZNÍ ŘÁD

I. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení písmene a) odstavce 1 § 165 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a na základě odstavce 2) §7 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je zpracována podle prováděcí vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Směrnice je součástí organizačního řádu školy

Provozní řád se řídí zejména předpisy uvedenými v příloze.

- školský zákon č. 561/2004 Sb.,
- zákon o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000Sb.
- vyhláška č. 106/2001Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti
- Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých
- Vyhláška č. 137/2004Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání
- vyhláška č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
- vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání
- vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

2. Provozní řád je soubor pravidel a opatření spojených se zajištěním hygienických podmínek na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. Zohledňuje věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, režim stravování včetně pitného režimu.

II. Zásobování vodou, pitný režim.

1. Pitná voda je odebírána z veřejného vodovodu, kontrolu hygienických limitů tedy provádí správce veřejného vodovodu.
2. **Z kapacitních hledisek dodávka vody splňuje požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích:**
 - a) na 1 dítě v předškolním věku musí být k dispozici nejméně 60 l vody na den,
 - b) na 1 žáka školy musí být k dispozici nejméně 25 l vody na den,
 - c) v ubytovacích zařízeních musí být na 1 ubytovaného k dispozici nejméně 200 l vody na den.

III. Hluk

Škola neprovozuje žádnou činnost, při které by hluk překračoval hygienické limity. Pokud jsou ve škole prováděny opravy apod., s dodavateli je smluvně ujednáno, že hlučné práce budou prováděny zásadně v době mimo výuku. Hodnota hluku pronikajícího zvenčí do budovy (doprava, blízké továrny apod.) nepřekračuje hygienické limity.

IV. Vybavování školy

1. Při vybavování školy, nákupech hracích prvků apod. jsou od dodavatelů vyžadována osvědčení o hygienické nezávadnosti nábytku, vydané Státním zkušebním ústavem. Osvědčení musí obsahovat údaj o tom, že uvedený výrobek je státní zkušebnou schválen, že splňuje požadavek hygienického předpisu a údaj o naměřené koncentraci formaldehydu, který musí být nižší než maximálně povolená hodnota.
2. Místnosti jsou vybaveny nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí a žáků. Velikostní typy školního nábytku a ergonomické zásady práce žáků vsedě odpovídají příloze č.2 vyhlášky č. 410/2005 Sb. Pracovní stoly mají matný povrch. Při používání tabule je dodržen zrakový úhel maximálně 30 stupňů od zadní hrany pracovní plochy prvního stolu žáka před tabulí. Pro žáky s těžším či kombinovaným zdravotním postižením se používají ortopedické vertikalizační školní lavice podle doporučení odborného pracovníka poradenského zařízení s možností jejich polohování.
3. Rozsazení žáků v učebně se řídí podle jejich tělesné výšky; dále se přihlíží ke speciálním vzdělávacím potřebám, případným zrakovým a sluchovým vadám a jinému zdravotnímu postižení žáků. Při jiném, než obvyklém uspořádání lavic se dbá na to, aby u žáků nedocházelo k jednostrannému zatížení svalových skupin.

V. Údržba školy

1. Pro čištění a úklid školy jsou stanoveny postupy, které jsou zakotveny v pracovních náplních provozních zaměstnanců. Pro zajištění úklidu jsou zpracovány normy přidělování čisticích prostředků včetně dezinfekčních prostředků. Přehled o nákupu a výdeji vede školník na skladových kartách, pravidelně provádí kontrolu jejich účelného používání.
 2. Úklid je prováděn v následujícím rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č. 410/2005 Sb.:
 - a) denně setřením všech podlah a povrchů na vlhko, u koberců vyčištěním vysavačem,
 - b) denně vynášením odpadků,
 - c) denně za použití čisticích prostředků s dezinfekčním účinkem umytím umývadel, pisoárových mušlí a záchodů,
 - d) nejméně jednou týdně omytím omyvatelných částí stěn hygienického zařízení a dezinfikováním umýváren a záchodů,
 - e) nejméně dvakrát ročně umytím oken včetně rámu a svítidel,
 - f) nejméně dvakrát ročně celkovým úklidem všech prostor a
 - g) malováním jedenkrát za 3 roky nebo v případě potřeby častěji.
-
1. Součástí čištění je běžná ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace ve smyslu zákona č. 258/2000Sb., jako prevence vzniku infekčních onemocnění a výskytu škodlivých živočichů. Při výskytu hmyzu, hlodavců a dalších živočichů ve škole je proveden speciální ochranný zásah odbornou firmou.

VI. Pracovní podmínky

1. Ve škole není žádné rizikové pracoviště.
2. Škola má zpracovány směrnici pro Osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou vydávány určenému okruhu zaměstnanců. Seznam je každoročně kontrolován, případně upravován. Agendu vede ředitelka, která vede evidenci, přidělování a kontrolu používání. O kontrolách vede záznamy. Nákupy zajišťuje školník.

3. Pro výuku jsou používány místnosti, které splňují požadavky na osvětlení, vybavení, větrání, velikost a vybavení. V žádné z učeben není překročen maximální počet žáků, daný plošnou výměrou místnosti ve smyslu vyhlášky
4. Žáky školy jsou děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro tyto žáky jsou ve spolupráci s poradenským zařízením vypracovány individuální výukové plány. Součástí těchto plánů a je seznam potřebných pomůcek a potřeb. Nákup těchto pomůcek je evidován.
5. Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu a režim dne vychází zejména z ustanovení školského zákona č. 261/2004 Sb., vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a ze zásad stanovených ve školním vzdělávacím programu a je stanoveno s ohledem na věkové zvláštnosti dětí i žáků, jejich biorytmus a náročnost jednotlivých předmětů. Při výuce je třeba dbát na prevenci jednostranné statické zátěže vybraných svalových skupin výchovou žáků ke správnému sezení a držení těla.
6. Velká přestávka je využívána za vhodného počasí k pobytu žáků mimo budovu.
7. Ve třídách zajišťují vyučující vhodné podmínky pro výuku zejména sledováním teploty v učebně, dostatečným větráním, pobytem dětí o přestávkách mimo učebnu, dodržováním délky vyučovacích hodin a přestávek, zařazováním relaxačních chviliek a cvičení do hodin, umožňují dětem pít i během vyučování, manipulací s žaluziemi regulují osvětlení třídy a minimalizují osvětlení třídy současně denním i umělým osvětlením. Vedou žáky k otužování a používání přiměřeně teplého oblečení. Sledují přiměřenost velikosti lavic a židlí pro žáky a ve spolupráci se školníkem zajišťují potřebnou výměnu za větší velikosti.
8. Pravidelným střídáním zasedacího pořádku řad nebo jiným způsobem mění umístění žáků ve třídě tak, aby se pro žáky měnil úhel pohledu na tabuli. Také vedením žáků ke správnému sezení a držení těla přispívají k prevenci jednostranné statické zátěže určitých svalových skupin.
9. Na počítačových pracovištích klávesnice musí být při trvalé práci oddělena od obrazovky, aby zaměstnanci umožnila zvolit nejvhodnější pracovní polohu. Volná plocha mezi předním okrajem desky stolu a spodní hranou klávesnice musí umožňovat opření rukou i zápěstí. Povrch klávesnice musí být matný, aby na něm nevznikaly reflexy. Písmena, číslice a symboly na tlačítkách musí být dobře čitelné a kontrastní proti pozadí. Rozměry desky stolu musí být zvoleny tak, aby bylo možné proměnlivé uspořádání obrazovky, klávesnice a dalšího zařízení. Deska pracovního stolu a dalšího zařízení musí být matná, aby na ní nevznikaly reflexy. Držák pro písemnosti musí být umístěn co nejbližší k obrazovce, tak aby pohyby hlavy a očí byly omezeny na minimum. Opěrka pro dolní končetiny musí být poskytnuta každému, kdo ji vyžaduje. (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).

VII. Mimoškolní akce žáků

1. Pro každou mimoškolní akci žáků je určen pedagogický zaměstnanec školy jako vedoucí akce. Ten zajišťuje dodržení podmínek pro pořádání akce (školský zákon č. 561/2004 Sb., vyhláška č. 106/2001Sb.o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti.). Vede záznamy o předepsaných náležitostech – souhlas rodičů s účastí dítěte, prohlášení rodičů o zdravotním stavu, potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dítěte a osob zúčastňujících se akce, poučení žáků o BOZP, pojištění.
2. U zahraničních výjezdů žáků zajišťuje zaměstnanec školy pověřený vedením této akce stejné náležitosti, a navíc speciální pojištění žáků, oznámení pořádání akce nadřízenému orgánu apod. podle směrnice školy k pořádání zahraničních výjezdů.

VIII. Osvětlení

1. Všechny prostory sloužící k výuce mají zajištěno vyhovující denní osvětlení, směr osvětlení je zpravidla zleva a shora, kromě případů, kdy to vyžaduje organizace výuky (skupinová práce). Pro ochranu před oslněním a pro zajištění zrakové pohody jsou okna opatřena vytahovacími meziokenními žaluziemi s natáčecími lamelami. Umělé osvětlení v učebnách zajišťuje celkové osvětlení učebny a zvláště tabule. V učebnách je použito zářivkové osvětlení, v tělocvičně a jídelně zářivkové. Zářivková osvětlovací tělesa jsou opatřena kryty zamezujícími blikání světla. Umělé osvětlení lze použít jako doplňující pro denní světlo, postupně lze zapínat svítidla umístěná rovnoběžně s osvětlovacími otvory.
2. Úroveň denního i umělého osvětlení prostorů se zobrazovacími jednotkami je v souladu s normovými hodnotami a požadavky.
3. Pracoviště u zobrazovacích jednotek jsou umístěna tak, aby žáci nebyli oslnováni jasným osvětlovacím otvorem a ani se jim tyto otvory nezrcadlily na zobrazovací jednotce. Svítidla jsou vhodně rozmístěna tak a mají takové rozložení jasů a úhly clonění, aby se nezrcadlila na zobrazovací jednotce a nedocházelo ke ztížení zrakového úkolu.
4. Vzdálenost očí od zobrazovací jednotky je nejméně 0,5 m od horního okraje zobrazovací jednotky ve výši očí. U pracovišť se zobrazovacími jednotkami je pro zachování dobrých podmínek vidění, zrakové pohody i vyhovující pracovní polohy zajištěna pro všechny uživatele možnost úprav pracovního místa podle jejich individuálních potřeb (zejména podle tělesné výšky a prováděných činností) a regulace denního osvětlení. Na obrazovce zobrazovací jednotky se nesmí vyskytovat kmitání, plavání či poskakování znaků, řádků, střídání jasů a podobně. Jas a kontrast mezi znaky a pozadím na obrazovce musí být snadno regulovatelný i vzhledem k okolním podmínkám. Obrazovka musí svou konstrukcí umožňovat posunutí, natáčení a naklánění podle potřeby zaměstnance. Jas obrazovky nesmí být menší než 35 cd/m^2 . (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).
5. Integrovaní žáci se zrakovým postižením sedí na místech ve třídě s nejlepším osvětlením, mohou využívat speciální kompenzační pomůcky (televizní lupa).
6. Regulace denního osvětlení, rozložení světla a zábrana oslnění je řešena v souladu s normovými požadavky.
7. Pro většinu zrakových činností v zařízeních i provozovnách pro výchovu a vzdělávání se je směr osvětlení zleva a shora, umístění řad svítidel u umělých osvětlovacích soustav rovnoběžně s okenní stěnou nad levý okraj lavic.
8. Osvětlení tabule odpovídá normovým hodnotám. Tabule mají matný povrch, kromě tabulí, na které se nepíše křídou.

IX. Větrání

1. Všechny prostory využívané pro pobyt žáků v budově školy – učebny, šatny, WC, školní družina – jsou přímo větratelné. Ve školní jídelně je zajištěna výměna vzduchu vzduchotechnikou, lze ale také zajistit přímé větrání. Intenzita větrání odpovídá požadavkům přílohy č. 3 vyhlášky č. 410/2005 Sb. o **hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Okna jsou zajištěna proti rozbití v důsledku průvanu. Ovládání ventilačních otvorů je dosažitelné z podlahy.**

X. Vytápění a parametry mikroklimatických podmínek

1. Parametry mikroklimatických podmínek:

- Zima

učebny, pracovny, družiny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 22 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{gmin} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C .

tělocvičny:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 20 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{gmin} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C ,

při poklesu teploty vzduchu v učebnách určených k dlouhodobému pobytu dětí a žáků ve třech po sobě následujících dnech pod 18°C , ne však méně než na 16°C , nebo při poklesu teploty vzduchu v těchto učebnách v jednom dni pod 16°C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání zastaven.

- Léto

učebny, pracovny, družiny, tělocvičny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 28^\circ \text{C}$,

maximální výsledná teplota v místnosti $t_{gmax} = 31^\circ \text{C}$,

při extrémních venkovních teplotách, kdy maximální venkovní teplota vzduchu je vyšší než 30 stupňů Celsia a kdy je t_{gmax} vyšší než 31 stupňů Celsia, musí být přerušeno vyučování nebo zajištěno pro žáky jiné náhradní opatření, např. jejich pobyt mimo budovu a zajištěním pitného režimu.

2. Relativní vlhkost je celoročně v rozmezí 30–70 %.

3. Rychlost proudění vzduchu je celoročně 0,1 - 0,2 m/s.

4. Orientační kontrolu teploty vzduchu v prostorách s trvalým pobytem je nutno zabezpečit pomocí nástěnných teploměrů. Teploměry se nesmí umísťovat na obvodové stěny místností, to znamená stěny s okny a stěny vystavené přímému dopadu slunečního záření.

XI. Vybavení školy

1. Zasklená dveřní křídla a všechny prosklené plochy v úrovni dveří jsou výstražným barevným označením.

2. Ve všech výukových prostorách je umístěno aspoň jedno umývadlo s výtokem pitné vody, všude je studená i teplá voda.

3. Podlahy. V učebnách a na chodbách jsou podlahy opatřeny PVC nebo dlažbou.

Lékárničky jsou umístěny ve ŠD, v kuchyňce, ve sborovně. U lékárníček je umístěn traumatologický plán a seznam obsahu lékárníček. Obsah doplňuje pověřený pracovník vždy k zahájení školního roku a pak průběžně podle výsledků kontrol a požadavků vyučujících.

4. Prostory pro pobyt žáků ve školní družině – nejmenší plocha volného prostoru místnosti odpovídá rozměrem 2 m² na 1 žáka.

5. Prostor pro odkládání oděvů a obuvi a v každém oddělení 1 záchod musí umožňovat přístup a užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

6. V učebnách jsou vytvořeny relaxační koutky s odpovídajícím vybavením umístěné mimo prostor lavic.
7. Počet hygienických zařízení ve školách uskutečňujících vzdělávací program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se stanoví takto:

- a) v předsíňkách záchodů 1 umyvadlo na prvních 10 žáků a každých dalších 20 žáků,
- b) 1 záchod na prvních 10 dívek a každých dalších 20 dívek,
- c) 1 pisoár na prvních 10 chlapců a každých dalších 20 chlapců,
- d) 1 záchod na prvních 20 chlapců a každých dalších 80 chlapců,
- e) 1 hygienická kabina na 60 dívek starších 12 let,
- f) 1 sprcha (pohotovostní).

17. Počty hygienických zařízení v provozovnách pro výchovu a vzdělávání:

- a) v předsíňkách záchodů 1 umyvadlo na 20 žáků,
- b) 1 záchod na 20 dívek,
- c) 1 pisoár na 20 chlapců,
- d) 1 záchod na 20 chlapců,
- e) 1 hygienická kabina na 80 dívek.

XII. Nebezpečné chemické látky

1. Jedovaté látky nejsou ve škole používány, všechny látky tohoto charakteru byly ze skladu chemických látek vyřazeny. Nebezpečné látky jsou skladovány v uzamykatelných místnostech, do kterých nemají žáci školy přístup. Skladování a evidence látek v kabinetu chemie podléhá zvláštnímu režimu. Všichni vyučující chemie absolvovali příslušná školení a jsou odborně způsobilí k práci s těmito látkami.
2. Nebezpečné a toxické látky a odpady, které vznikají při činnosti školy, jsou likvidovány předepsaným způsobem. Skladování těchto látek zajišťuje v rámci své pracovní náplně školník v suterénu, o skladovaných látkách vede evidenci. V pravidelných intervalech, nejméně dvakrát ročně zajišťuje likvidaci tohoto odpadu odvozem do specializované sběrný.
3. Uživatelé venkovních hracích ploch určených pro hry a sport, tj. zejména vyučující tělesné výchovy, vyučující tříd prvního stupně, učitelky MŠ a vychovatelky školní družiny zkontrolují čistotu těchto ploch, případné znečištění nebo výskyt injekčních stříkaček či jehel hlásí školníkovi, který zajistí odstranění závad.
4. Rostliny a dřeviny vysazené v areálu školy nejsou jedovaté rostliny, ani alergizující dřeviny. Pokos trávy provádí školník. Pokos je prováděn v intervalech, které zamezují výskytu kvetoucích trav.

5. XIII. Psychohygienická opatření

- Ochrana žáka před přetěžováním a stresovými situacemi
 - Třídní učitelé se seznámí se zdravotním stavem všech žáků a informují o něm ostatní vyučující, především učitele TV
 - Při výchovně vzdělávacím procesu volí učitelé vhodné, věku přiměřené postupy, posilující kladnou motivaci

- Při prověřování a hodnocení přihlížejí vyučující k možnostem žáka připravit se (zdravotní stav, problémy v rodině, delší nepřítomnost, ...)
- Objektivně seznamují rodiče se schopnostmi žáka a čelí tlakům na neúměrné nároky na dítě. Snaží se usměrňovat rodiče i při volbě povolání.
- Učitelé dodržují délku hodin i přestávek, členění hodin na zátěžové a klidové části.

2. Výchova ke zdraví

- Vyučující dbají na průběžné větrání učeben v průběhu vyučování. Zároveň kontrolují přiměřené oblečení.
- Žáky s příznaky infekčních onemocnění učitelé a vychovatelky neprodleně izolují a předají rodičům.
- V období zvýšeného počtu infekcí nebudou sjednávány akce, při kterých se shromažďují žáci z více tříd, či škol.
- Žákům se zdravotním postižením třídní učitelé umožní, na doporučení lékaře, užívat dvojí učebnice.
- Třídní učitelé povedou žáky k pravidelnému a dostatečnému pitnému režimu.

3. Výchova k pohybu

- Třídní učitelé informují rodiče o významu dodržování režimu dne (pohyb na čerstvém vzduchu, dostatečný spánek, zdravá výživa, ...)
- Mimořádnou pozornost věnují učitelé tělesné výchovy posilování kladného vztahu k pohybu a zvyšování tělesné zdatnosti a odolnosti.
- Činnost ŠD budou vychovatelky směřovat do přírody, pokud to počasí dovolí.
- V průběhu vyučovacích hodin učitelé zařazují relaxační cvičení formou tělovýchovných chviliek, dechových cvičení.
- Ve spolupráci s rodiči usměrňují učitelé děti k výběru mimoškolní činnosti s tělovýchovným zaměřením.

XIV. Závěrečná ustanovení

1. Jeden výtisk provozního řádu je trvale uložen na Serveru Data ve složce SMĚRNICE na místě trvale přístupném všem zaměstnancům školy, jeden výtisk je umístěn na nástěnce v 1. patře, kde je v tištěné podobě přístupný všem zaměstnancům.
2. Změny provozního řádu jsou prováděny formou číslovaných doplňků.
3. Orgány ochrany veřejného zdraví mohou nařídit úpravu provozního řádu.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2022

Kaplice 01. 09. 2023

Mgr. Gabriela Schicková, ředitelka školy

ZSO100/2023

Základní škola
 Omlenická 436
 382 41 Kaplice
 IČO: 00583782